

4Zet

Zisti

Zviditeľni

Založ

Zmeň

Cesty 4Zetkárov

Milí priatelia,

práve sa k vám dostáva 7 príbehov mladých ľudí, ktorí sa rozhodli v rokoch 2024 a 2025 aktívne meniť svoje okolie. Sú to ľudia, ktorí si v určitom momente uvedomili, že niektoré veci v spoločnosti nechcú len sledovať, ale chcú sa na ich zmene aj podieľať.

Spoločne s nimi prežijete, čo ich motivovalo, aké hodnoty ich viedli a ako sa ich myšlienky menili na konkrétne kroky. Zistíte, ako sa stretávali s prekvapeniami, budovali tímy a kedy pocítili, že ich snaha má význam.

Tieto príbehy nehovoria o dokonalých riešeniach ani o rýchlych úspechoch. Ukazujú skôr proces učenia sa, spolupráce a postupného hľadania vlastnej cesty. Zároveň ponúkajú pohľad na to, prečo má zmysel podporovať mladých ľudí v občianskej angažovanosti a vytvárať priestor, v ktorom môžu rozvíjať svoje nápady.

Veríme, že tento e-book priblíži verejnosti program 4Zet a ukáže, že aj mladí ľudia dokážu prinášať hodnotné a zmysluplné iniciatívy, ktoré reagujú na potreby spoločnosti.

Prajeme vám príjemné čítanie

EDUMA tím

Cesty 4Zetkárov © EDUMA, n.o.

Autor: © EDUMA, n.o.

Editor: EDUMA, n.o.

Grafická úprava: © EDUMA, n.o.

Obsah

FIKUS.....	4
inGOMBIČKA občianske združenie.....	6
Krupica	8
LendAktiv	10
Mať & Dať	12
Zelená Sova.....	14

FIKUS

František Dravecký

FIKUS vznikol z potreby pomôcť tínedžerom, ktorí žijú dočasne alebo dlhodobo mimo domova. Mnohí z nich nemajú vytvorený zdravý vzťah k peniazom, čo ich neskôr vedie k dlhom a strate stability. Prostredníctvom ročného kurzu finančnej gramotnosti sa učia rozhodovať cez zážitok, nie teóriu. Program ich pripravuje na reálny život.

Aká je vízia a misia tvojej organizácie?

Naša vízia je: Aby tínedžeri dočasne alebo trvalo bývajúci mimo domova mali zdravý vzťah k peniazom.

Naša misia je: Učiť a osvojiť základné princípy finančnej gramotnosti tínedžerov dočasne alebo trvalo bývajúcich mimo domova.

Aká je tvoja prvá spomienka na moment, keď si pocítil: Toto mi nie je jedno?

Potrebnosť finančnej gramotnosti vnímam vo svojom živote už od svojich 17-18 rokov. Nevieť či bol konkrétny moment, kedy som si povedal a dosť, treba to zmeniť. No vnímam, ako to vplýva na spoločnosť. Najprv mojim zámerom bolo ponúknuť tento program na školách pre všetky deti, až v rámci programu 4Zet som si uvedomil, že deti z centier a rodiny sú tou najzraniteľnejšou skupinou, ktorej by to mohlo najviac pomôcť.

Ako si hľadal členov tímu?

Ako prvý mi napadol môj bývalý spoluanimátor Ado, s ktorým som viedol stretko chalanov u saleziánov. Vybral som si ho najmä kvôli rozdielnemu vnímaniu a pohľadu na život. To vnímam jednak ako veľmi náročné, no zároveň aj prospešné. Druhý kolega sa dostal ku mne na základe inej členky programu 4Zet Viki Šepel'ovej, ktorá nás spojila, my sme si zavolali, zistili, že máme spoločné zámery a dali sme sa dokopy.

Kedy si prvýkrát pocítil, že to má zmysel?

To, že to má celé zmysel, vnímam už dlhšiu dobu, ale až keď prejdeme k realizácii programu, ktorý bude mať reálny dopad, až vtedy si môžem povedať, že to má celé zmysel. Ešte sme len na ceste, ktorá je dlhá. No zároveň z môjho okolia mám veľmi pozitívnu reakciu na tento nápad a myšlienku a to je jedna z vecí, ktorá mi hovorí, že to má zmysel sa tomu venovať.

Ako sa tvoj tím postupne formoval?

To som už spomínal v bode číslo 3. Dynamika je veľmi náročná. Dvaja pracujeme a jeden je študent s brigádami okolo. Nájsť si ešte extra čas na toto je veľmi náročné aj vzhľadom na to, že jeden člen je z Humenného a študuje v Trnave. Ešte vnímam priestor na zlepšenie a zladžovanie sa v rámci tímu. No verím, že spoločne to zvládneme.

Prečo podľa teba Slovensko potrebuje práve tvoju organizáciu?

V čom sa podľa mňa odlišujeme je práve spôsob, akým to chceme robiť. Nejde o nejaké nudné prednášky, nejde o niečo krátkodobé, ale naopak chceme to robiť cez zážitok, dlhodobo a systematicky.

občianske združenie

Lucia Ilošvajová

inGOMBIČKA podporuje deti z rôznych sociálnych prostredí, aby mohli rásť aj v náročných podmienkach. Dlhodobu ich posilňuje na ceste k aspoň výučnému listu. Spája pedagógov a odborníkov, aby škola bola miestom, kde deti prvýkrát zažijú úspech a prijatie.

Aká je vízia a misia tvojej organizácie?

inGOMBIČKA občianske združenie je tu preto, aby každé dieťa bez ohľadu na to z akého sociálneho prostredia pochádza, malo možnosť zažiť úspech. Preto motivujeme, vzdelávame, podporujeme a spájame kľúčových aktérov v životoch týchto detí.

Aká je tvoja prvá spomienka na moment, keď si pocítila: Toto mi nie je jedno?

Nepamätám si na prvú myšlienku TOTO mi nie je JEDNO. Ale určite viem, že každý deň sa stretávam so situáciami, kedy si hovorím, že TOTO mi nie je jedno. Nie je mi jedno, v akých podmienkach deti žijú, nie je mi jedno, keď učitelia nie preto, že by nechceli, ale preto, že nevedia, ako podporiť deti. Pochopila som, že ak budeme hovoriť len o výkone, disciplíne a výsledkoch, vždy tu budú deti, ktoré sa naučia veriť, že úspech nie je pre nich.

Ako si hľadala členov tímu?

Spolu so Simonou, ktorá je spoluzakladateľkou nášho, OZ sa poznáme už od čias základnej školy. Vždy sme k sebe mali blízko a aj keď sa naše cesty po skončení školy rozišli, znova sme sa stretli. Často sme snívali o tom, že spolu zmeníme množstvo vecí, ktoré vnímame ako nefunkčné. Preto sme prirodzene spolu rozmýšľali, plánovali a túžili. Po mnohých rokoch snívania je to konečne tu. Pohli sme sa zo snívania k činom.

Kedy si prvýkrát pocítila, že to celé má zmysel?

Prvýkrát som pocítila, že to má zmysel, keď nám Janette povedala, že nám verí. Bola prvým človekom, ktorý dal vážnosť našim uleteným snom. Mnohí pred ňou sa na nás pozerali s úsmevom na tvári, občas aj prejavili uznanie, ale nebolo to naozajstné povzbudenie a prejav dôvery.

Keď sme plánovali náš prvý projekt, bola to chvíľa, kde nám plánovanie a predstava budúcnosti prinášala naplnenie a pocit šťastia.

Ako sa tvoj tím postupne formoval?

Náš tím sa formoval a vznikol prirodzene, cez spoločnú skúsenosť, hodnoty a priateľstvá. Spojilo nás presvedčenie, že deti, ktoré nezažívajú úspech, nepotrebujú ďalší tlak, ale bezpečný priestor a dospelých, ktorí im veria.

Najväčším prekvapením pre mňa bolo uvedomenie si, že aj keď mnoho vecí zvládame, potrebujeme do tímu ďalších členov, ktorí súznejú s našimi cieľmi a hodnotami.

Osvedčilo sa nám dobré plánovanie malých krokov pred veľkými očakávaniami. Taktiež dôvera jednej v druhú, delenie úloh a spoločné plánovanie.

Prečo podľa teba Slovensko potrebuje práve tvoju organizáciu?

Slovensko potrebuje našu organizáciu nie preto, že by tu neboli školy, odborníci či systémy. Potrebuje ju preto, že medzi systémom a dieťaťom často vzniká ticho – priestor, kde sa dieťa stratí skôr, než si niekto všimne, že sa vzdalo.

Naše OZ vzniklo pre deti, ktoré nie sú „problémové“, a preto ich nikto nerieši.

Pre tie, ktoré sa naučili, že úspech je pre iných.

To, čo prinášame, je iný pohľad:

- nepracujeme s nálepkami, ale s vnútorným príbehom dieťaťa,
- nesnažíme sa deti opraviť, ale vytvoriť podmienky, v ktorých môžu zažiť úspech,
- prepájame školu, rodinu a komunitu tam, kde dnes často fungujú oddelene.

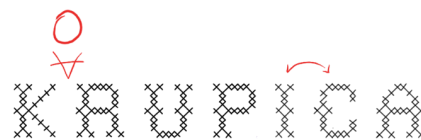
Slovensko dnes potrebuje organizácie, ktoré zachytia deti, ktoré nezažívajú úspech. Ponúknu bezpečný priestor popri výkonnostne nastavenom školstve a zároveň posilnia dospelých okolo dieťaťa, nielen samotné dieťa.

Naša sila nie je v rozsahu, ale v hĺbke. Pracujeme lokálne, ale s dlhodobým dopadom. Malé zmeny u jedného dieťaťa dnes znamenajú menej frustrácie, zlyhania a vylúčenia v budúcnosti. Veríme, že krajina je taká silná, ako silné sú deti, ktoré v nej vyrastajú. A my sme tu preto, aby žiadne dieťa nemuselo uveriť, že úspech nie je pre neho.

Krupica

Matej Čačík

KRUPICA pripravuje žiakov stredných škôl na aktívny demokratický život. Prostredníctvom peer vzdelávania rozvíja kritické myslenie, mediálnu a internetovú gramotnosť. Workshopmi a Ambasadorským programom dáva mladým ľuďom nástroje robiť vlastné rozhodnutia a lepšie sa orientovať v spoločnosti. Prepájajú školy s praxou.

Aká je vízia a misia tvojej organizácie?

V Krupici veríme, že kritické myslenie je pre prosperitu demokracie kľúčové v pretlaku informácií, ktorým sme ako spoločnosť vystavení. Ako mladí ľudia sme si však všimli, že veľa našich rovesníkov nemá dostatočné možnosti sa v tejto oblasti vzdelávať, a preto sme sa rozhodli interaktívnymi peer-peer workshopmi priniesť kritické myslenie priamo do škôl. Veríme, že tak zvýšime pripravenosť mladých voliť na základe faktov a nie klamstiev a manipulácií.

Aká je tvoja prvá spomienka na moment, keď si pocítil: Toto mi nie je jedno?

Presne si ho pamätám. Bolo to v roku 2019 a nachádzal som sa na ročnom študijnom pobyte v USA. Pozeral som predvolebnú prezidentskú diskusiu medzi Zuzanou Čaputovou a Marošom Ševčovičom a uvedomil som si, ako veľmi je celá kampaň ovplyvnená dezinformáciami. V rovnakom období som si všimol, že viacerí z mojich priateľov začali obhajovať extrémistických politikov. Rozhodol som sa preto, že keď sa vrátim na Slovensko a dovším 18 rokov, využijem svoje znalosti a porozumenie mladým na to, aby som im pomohol zlepšiť sa v kritickom myslení. 5 mesiacov na to sme so spolužiakmi na LEAF Academy založili Krupicu.

Ako si hľadal členov tímu?

Mojich prvých spolupracovníkov som našiel medzi svojimi mimoriadne talentovanými spolužiakmi. Boli to členovia národného debatného tímu a spolu s nimi a našimi učiteľmi sme vytvorili prvé prototypy workshopov a následne sme ich priniesli do praxe. Pri výbere bolo pre mňa dôležité, aby stáli za misiou Krupice a boli ochotní pre ňu obetovať svoj čas a komfort. Keďže sme boli dobrými priateľmi a spolužiakmi, tak sme si v tíme rozumeli.

Kedy si prvýkrát pocítil, že to celé má zmysel?

Hneď po prvých pár workshopoch som si uvedomil, že naozaj robíme niečo výnimočné. Dlho neexistovali na Slovensku iné organizácie, ktoré by podobným spôsobom využívali peer-to-peer vzdelávanie. Z toho dôvodu vždy, keď sme prišli do triedy, žiaci nás hneď prijímali a bolo vidno, že sa chcú s nami vzdelávať. Vtedy som pochopil, že to, čo robíme má naozaj veľký význam a časom môže mať obrovský pozitívny dopad.

Ako sa tvoj tím postupne formoval?

Viacerí pôvodní členovia časom prestali mať záujem o Krupicu, lebo mali iné aktivity. Osvedčilo sa mi nesnažiť sa ich presvedčať, ale poučiť sa a hľadať ľudí, ktorí sú proaktívnejší a lojálnejší. Toto je dodnes náročná úloha, ale ukázalo sa mi, že takí ľudia existujú a som za nich nesmierne vďačný.

Prečo podľa teba Slovensko potrebuje práve tvoju organizáciu?

Krupica je potrebná, pretože spája odborníkov s mladými. Na to, aby takéto prepojenie úspešne fungovalo, je potrebné nielen žiakov zaujať interaktívnymi aktivitami, ale taktiež im podať informácie ich jazykom. Keďže všetci naši lektori sú mladí a ich životy sa od účastníkov až tak nelíšia. Žiakov preto vieme okamžite vtiahnuť do diania a zábavnou formou ich naučiť základy kritického myslenia, ktoré sú v slovenskom školstve zanedbávané. Často sa nám stáva, že za nami po workshope príde učiteľka a s prekvapením nám ďakuje, že sa nám podarilo zapojiť aj žiakov, ktorí na hodinách inak nie sú aktívni. Tým, že máme také hravé meno, sa nám navyše darí dostávať aj na školy, ktoré by za iných okolností nechceli mať na svojej škole workshop o kritickom myslení a dezinformáciách, pretože to vnímajú ako politickú tému.

Krupica je avšak potrebná nielen preto, lebo zvyšuje kritické myslenie tam, kde to je naozaj potrebné, ale preto, že to robíme zábavne a zároveň mladým ľuďom ukazujeme, že aj oni môžu meniť svoje okolie k lepšiemu zábavnými aktivitami. Vzbudzuje u žiakov autentický záujem naďalej sa vzdelávať.

LendAktiv

Alexandra Špaková

LendAktiv pôsobí v obci Lendak s cieľom posilňovať komunitu a reagovať na skutočné potreby miestnych obyvateľov. Buduje dobrovoľníctvo a podporuje aktívny, zdravý životný štýl. Organizuje vzdelávacie, kultúrne a komunitné aktivity dostupné aj pre ľudí bez finančných možností. Vytvára priestor na stretávanie a spoluprácu.

Aká je vízia a misia tvojej organizácie?

Víziou OZ LendAktiv je obec, v ktorej majú ľudia všetkých vekových kategórií reálnu možnosť rozvíjať sa, stretávať sa a tráviť svoj voľný čas zmysluplne, aktívne a s radosťou. Chceme, aby sa v Lendaku posilňoval pocit spolupatričnosti a aby komunita fungovala ako priestor, kde sa ľudia navzájom poznajú, rešpektujú a podporujú.

Našou misiou je počúvať potreby Lendačanov a reagovať na ne konkrétnymi aktivitami. Vytvárame priestor pre komunitné, kultúrne, športové a vzdelávacie podujatia, ktoré spájajú generácie, podporujú zdravý životný štýl a dávajú ľuďom pocit, že v obci majú svoje miesto. Nechceme robiť aktivity „pre ľudí“, ale spolu s nimi.

Aká je tvoja prvá spomienka na moment, keď si pocítila: Toto mi nie je jedno?

Už ako dieťa na základnej škole som túžila po rôznych možnostiach pre všetkých. Postupom času mi prišlo, že zmysluplné trávenie voľného času chýba viacerým. Zároveň, že ľudia ho začínajú tráviť tak, ako to nie je úplne najlepšie. A to mi naozaj nie je jedno.

Ako si hľadala členov tímu?

Na začiatku som nemala zoznam ani jasnú štruktúru. Mala som ľudí, ktorých som už poznala, s ktorými som mala skúsenosť zo športu, spevokolu, dobrovoľníctva alebo bežného života v obci. Prví mi napadli tí, pri ktorých som vedela, že majú podobné hodnoty – chuť robiť veci pre druhých, otvorenosť a zodpovednosť. Oslovovala som ich osobne. Rozhovormi, nie náborom. Vysvetľovala som im, prečo chcem OZ založiť, čo by som chcela zmeniť a pýtala som sa ich, či v tom vidia zmysel. Pri výbere nebolo najdôležitejšie, čo presne vedia robiť, ale či im na Lendaku záleží a či sú ochotní venovať svoj čas a energiu niečomu spoločnému.

Kedy si prvýkrát pocítila, že to celé má zmysel?

Keď som dostávala skvelú spätnú väzbu od ľudí, ktorých som oslovovala a následne od ľudí, ktorí vyplňali dotazník.

Ako sa tvoj tím postupne formoval?

Tím sa formoval prirodzene, krok za krokom. Každý priniesol niečo iné – niekto organizačné schopnosti, niekto prácu s ľuďmi, niekto kreativitu alebo pokoj v chaose. Prekvapilo ma, ako rýchlo sa ukázali silné stránky jednotlivcov, keď dostali priestor a dôveru. Osvedčilo sa nám otvorene komunikovať, deliť si úlohy podľa kapacít a nehrať sa na dokonalosť. Fungujeme tak, že sa pravidelne rozprávame, reflektujeme, čo funguje a čo nie, a učíme sa za pochodu. Práve táto autentickosť a flexibilita sa stala našou silou.

Prečo podľa teba Slovensko potrebuje práve tvoju organizáciu?

Pretože LendAktív vznikol zdola – z reálnej potreby malej obce. Nerobíme univerzálne riešenia, ale lokálne odpovede. Ukazujeme, že aj v menších komunitách sa dá systematicky budovať aktívny komunitný život, ak sa počúvajú ľudia a dá sa im priestor. To, čo robíme inak, je dôraz na prepájanie generácií, dobrovoľníctvo a dlhodobú udržateľnosť. Nie sme jednorazové podujatia, ale proces. Verím, že Slovensko potrebuje viac takýchto iniciatív – zakorenených v mieste, postavených na vzťahoch a dôvere.

Mať & dať

Adela Sedláčiková

Mať & Dať vytvára priestor pre ženy, kde sa môžu prepájať, spomaliť a venovať sa duševnému zdraviu. Reaguje na osamelosť a izoláciu tým, že buduje bezpečnú komunitu. Podujatia podporujú osobný rast, emócie, udržateľnosť a odvahu tvoriť vlastné aktivity. Vďaka zdieľaniu príbehov sa ženy cítia prijaté a menej samé.

Aká je vízia a misia tvojej organizácie?

Vytvárať komunitné huby, aby ženy v každom veku a meste mali príležitosť prepojiť sa, spomaliť a podporiť svoje duševné zdravie.

Aká je tvoja prvá spomienka na moment, keď si pocítila: Toto mi nie je jedno?

Myslím si, že tento pocit bol vo mne už dlhšiu dobu. Už od detstva som vnímala, že prostredie, v ktorom sa pohybujem nenecháva dost' priestoru pre emócie, na to, aby sme ich mohli zdieľať a spracovávať ich. S postupom času vnímam aj tému osamelosti ako naliehavú, a preto sa sústreďime na tvorbu komunit. Čo mi nie je taktiež jedno, je aj dopad, ktorý máme na životné prostredie. To pociťujem už roky a preto som sa pridala aj k dobrovoľníkom Greenpeace a spomínam to práve preto, že tam som prvýkrát stretla Aničku a udržateľnosť je dôležitým pilierom Mať & Dať.

Ako si hľadala členov tímu?

Keď som sa prihlásila, mala som po boku jednu kamarátku - Bašku. Avšak nemala rovnaký pohľad na to, ako postupovať a ako pokračovať ďalej s Mať a Dať. Takže sme sa spoločne rozhodli, že jej rola bude iná - menšia. Takto som získala terajšiu facilitátorku a zakladateľku OZ. Moja hlavná spolupracovníčka - Anička, prišla cestou osudu. Spoznali sme sa ako dobrovoľníčky Greenpeace a ani by mi nenapadlo prizvať ju do projektu, ale jej sa tak zapáčil ten nápad, keď som jej ho rozprávala, že sa pridala. Nebol to výber, naše cesty sa jednoducho stretli v správnom čase.

Kedy si prvýkrát pocítila, že to má zmysel?

Prvýkrát som si povedala, že to má zmysel a že je to skutočne niečo, čo chcem rozvíjať, bolo po druhom podujatí, ktoré sme zorganizovali. Bolo to v priestoroch ARTA Piešťany a atmosféra bola neopísateľná. Najviac ma však utvrdila spätná väzba od účastníčiek. Na podujatí sme vytvorili prostredie, kde otvorene zdieľali

svoje skúsenosti a príbehy, ale čo pre mňa znamenalo viac bolo, že počas podujatia sa cítili skutočne dobre, že mohli spomaliť, zabudnúť na povinnosti a sústrediť sa na daný moment.

Ako sa tvoj tím postupne formoval?

Idea Mať & Dať sa odovzdávala až nákazlivo, prvýkrát ma s nápadom na organizovanie večerí oslovila Baška. Keď sme sa spojili, zorganizovali sme 3 podujatia. Postupne prišli aj osobné povinnosti a prekážky a Baška nechcela pokračovať. Ťahala som projekt sama, kým som nenašla Aničku. Zo začiatku mi pomáhala s čím sa dalo, lebo sa jej pozdávala táto myšlienka, ale až v priebehu nášho druhého spoločného školenia od EDUMY sme sa skutočne zosúlادili. Anička ma motivuje asi viac než si to uvedomuje, má skúsenosti z redakcie a dobre dopĺňa moje nedostatky v oblasti komunikácie. Ďalej sa plánujeme rozrastať o minimálne jednu ďalšiu členku v budúcich rokoch.

Prečo podľa teba Slovensko potrebuje práve tvoju organizáciu?

Slovensko potrebuje Mať & Dať, aby sme si mohli byť bližšie, fyzicky, aj emočne. Usilujeme sa o komunitu, ktorá sa bude pravidelne stretávať a bude vedieť spomaliť – jednoducho byť v prítomnosti, bez súdenia, bez digitálnych technológií a povinností v danom momente. Aj keď začíname v Bratislave, kde by si človek mohol povedať, že je dostatok komunít, pravdou je, že ľudia stále hľadajú komunitu a pocit, že tam patria. Čo je dôležitejšie je, že chceme túto ideu komunity postupne rozvetvovať a posúvať do ďalších miest, kde je tá potreba rovnaká, ak nie väčšia. Budovaním komunity a organizovaním podujatí chceme dosiahnuť to, že ženy budú menej osamelé a budú mať priestor na zdieľanie, kde môžu osobne rásť. My im navyše poskytneme bezpečné, otvorené a ekologicky udržateľné prostredie pre tieto aktivity.

ZELENÁ SOVA

Silvia Gajdošová

ZELENÁ SOVA podporuje deti zo sociálne slabších rodín a krízových centier na ceste k vzdelávaniu a zmysluplnému tráveniu voľného času. Prostredníctvom táborov, letných aktivít a podpory pri nástupe do školy posilňuje vzťah k učeniu aj k sebe. Pracuje s duševným zdravím, bezpečím a dlhodobými vzťahmi. Vytvára stabilitu a dôveru - pre deti.

Aká je vízia a misia tvojej organizácie?

OZ ZELENÁ SOVA vzniklo v rámci projektu EDUMA, n. o. – 4zet: Zisti – Zviditeľni – Založ – Zmeň, ktorý má za cieľ motivovať mladých ľudí, aby svojimi aktivitami prispeli k zlepšeniu kvality života znevýhodnených skupín, ktoré poznajú, sú im blízke a chcú im pomôcť. Poslaním združenia je rozvíjať sociálno-emocionálne zručnosti detí zo znevýhodneného prostredia a ponúkať im možnosti efektívneho a zmysluplného trávenia voľného času. Jednou z hlavných tém, ktorým sa združenie venuje, je problém generačnej chudoby. Cieľom združenia je prostredníctvom vzdelávacích, poradenských, publikačných a podporných aktivít prispievať k riešeniu problémov týchto detí. Veríme, že každé dieťa si zaslúži rovnaké šance na rozvoj a šťastný život.

Aká je tvoja prvá spomienka na moment, keď si pocítila: Toto mi nie je jedno?

V roku 2003, počas pobytu v Indii, som bola pozvaná do jednej školy na hodinu angličtiny. Keď som videla podmienky, v akých sa deti učia – a zároveň som si uvedomila, že do školy chodia len vyvolené deti v krajine s vysokou mierou negramotnosti – pochopila som, akou vzácnou hodnotou je vzdelanie. Nie každý má k nemu prístup, hoci práve ono môže zmeniť smer a osud človeka.

Na konci hodiny sme spoločne spievali Jingle Bells a deti boli nesmierne šťastné, že sa učíme spolu. Ich radosť ma hlboko zasiahla a ešte viac potvrdila moje presvedčenie, že vzdelanie má silu meniť životy.

Ako si hľadala členov tímu?

Ako prvá mi napadla kolegyňa z práce, ktorá pracovala u nás v táboroch. Poznala som ju, vedela som, ako pracuje, a prirodzene sa mi zdalo, že práve ona by mohla byť dobrým partnerom v projekte. Napokon sa však ukázalo, že pri takomto type iniciatívy musí mať človek srdce – skutočný vnútorný záujem a odhodlanie vytrvať. Najmä na začiatku, keď ešte existujú iba plány, nadšenie a vízia, a nemáme v rukách nič hmatateľné.

Až tretí oslovený človek napokon zotrval so mnou až do ukončenia prvého projektu. Práve vďaka nemu som si uvedomila, aké dôležité je vybrať ľudí podľa hodnotového nastavenia, nielen podľa skúseností.

Kedy si prvýkrát pocítila, že to celé má zmysel?

Prvýkrát som silno pocítila, že to celé má zmysel, v prvý deň tábora Zelená Sova. Dlhú dobu sme plánovali aktivity a keď sme ich naozaj zvládli – a videli priamu spätnú väzbu od detí, najmä ich úsmevy a objatia – uvedomila som si, že všetka práca a prípravy stáli za to. Spolu s dobrovoľníkmi sme boli síce veľmi unavení (okrem metodiky sme celú miestnosť aj prerábali a dekorovali), ale zároveň úprimne šťastní. V tom momente som vedela, že to, čo robíme, má reálny dopad.

Ako sa tvoj tím postupne formoval?

Do tretice všetko dobré – symbolicky aj doslova. Prvých dvoch oslovených členov tímu cestu vzdali ešte pred štartom, no pri treťom pokuse sa do projektu zapojila Dominika, ktorú som poznala z práce. Bola to správna voľba. Práve pri nej sa mi potvrdilo, že pri hodnotovom projekte je osobná dôvera, vnútorná motivácia a nadšenie dôležitejšie než akýkoľvek formálny výber. Neskôr som oslovila Maťa, šikovného animátora, pri ktorom som si vedela predstaviť úžasnú energiu v tábore. Ako dobrovoľníčka sa pridala aj moja dcéra, ktorá chcela osobne zažiť to, o čom sa doma tak často rozprávame – že sny majú zmysel, keď pre ne niečo robíme.

Najnáročnejšie bolo zosúladiť naše časové harmonogramy a nájsť termíny, keď môžeme byť všetci spolu. Napokon sa ukázalo, že osobné stretnutia sú nenahraditeľné. Tie online boli praktické, no skutočná dynamika tímu vznikala vtedy, keď sme boli v jednej miestnosti – delili sme sa o nápady, diskutovali a reálne tvorili. Paradoxne, najviac nás spojil samotný tábor. Tam sme žili projektom naplno, ráno do večera, s pocitom, že robíme niečo skutočné.

Najväčším prekvapením bola priama práca s deťmi. Niektoré aktivity, do ktorých sme vložili veľa energie, mali úplne inú odozvu, než sme čakali. A naopak – zdanlivo okrajové nápady ich prekvapujúco nadchli. Fascinovalo nás, aké sú deti vďačné, kontaktné a autentické v prejavoch radosti. Úsmev, objatie či nečakaný komentár dokázali zmeniť náš deň a posilniť presvedčenie, že tento projekt má hlboký zmysel. Najťažšie obdobie prišlo až po tábore – pri písaní záverečnej správy, keď každý z nás fungoval popri práci. Komunikovali sme najmä cez správy, koordinovali detaily a vyhodnocovali výsledky. Celý projekt náš tím veľmi utužil, no zároveň nám ukázal, aká veľká je to výzva – najmä popri pracovných povinnostiach. Uvidíme, kto v projekte vytrvá pri príprave druhého ročníka tábora, ktorý plánujem na rok 2026.

Prečo podľa teba Slovensko potrebuje práve tvoju organizáciu?

Pri tvorení vízie a misie našej organizácie sme si povedali, že Slovensko potrebuje organizácie, ktoré sa vedú pozrieť na generačnú chudobu nielen zvonku – cez hmotnú pomoc – ale aj zvnútra, cez rozvoj detí, ich schopností a sebadôvery. Mnoho dôležitých organizácií sa venuje podpore detí formou hračiek, potravín či materiálnej pomoci. Je to potrebné a veľmi si túto prácu vážime.

My sa však snažíme prispieť k riešeniu problému z iného uhla – cez vzdelávanie a sociálno-emocionálny rozvoj detí, aby mali väčšiu šancu vymaniť sa z kruhu generačnej chudoby.

Naše OZ ponúka deťom bezpečný priestor, pozitívne vzory, nové skúsenosti a pocit, že aj ich sny majú hodnotu. Veríme, že dlhodobý rozvoj vnútorných kompetencií detí môže prispieť k tomu, aby v budúcnosti nemuseli ich vlastné deti čeliť rovnakému osudu hmotnej núdze.

Naším poslaním je rozvíjať sociálno-emocionálne zručnosti detí zo znevýhodneného prostredia a ponúkať im možnosti zmysluplného trávenia voľného času. Jednou z hlavných tém, ktorým sa venujeme, je generačná chudoba – téma, ktorá nezasahuje len materiálne podmienky rodiny, ale aj jej vzťahy, zdravie, budúce šance a celkový životný rozvoj.

Cieľom združenia je prostredníctvom vzdelávacích, poradenských, publikačných a podporných aktivít prispievať k riešeniu týchto problémov. Veríme, že každé dieťa si zaslúži rovnaké šance na rozvoj a šťastný život – bez ohľadu na to, do akej rodiny sa narodilo. A práve preto má Zelená Sova na Slovensku svoje miesto.

**Spolufinancovaný
Európskou úniou**

Spolufinancovaný Európskou úniou. Vyjadrené názory a postoje sú názormi a vyhláseniami autora(-ov) a nemusia nevyhnutne odrážať názory a stanoviská Európskej únie alebo Národného inštitútu vzdelávania mládeže (NIVAM). Európska únia ani NIVAM za ne nepreberajú žiadnu zodpovednosť.

**Nadácia
Volkswagen Slovakia**